

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Բ Ե Ն Ճ Ի — Ս Է Ն Է

(1869)

ՆՈՒՄԵՐՈՒ 354

1787 Բ Ե Ճ Ի Գ

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը
Ս Է Ն Է Լ Ե Յ Ի 150 ԳՐԸ
Ա Լ Թ Ը Մ Ե Լ Ը 80

ՉԱՐՇԱՄՊԱ
Ի Յ Լ Ո Ւ Լ 24

Ի Լ Ը Մ Ե Լ Ը 45
Տ Ե Ն Ե Ս Ի 20 Կ Ե Չ Ի Ը Ը 40 Կ Ե Ր Ե Մ

Ա Լ Ա Ֆ Ր Ա Ն Կ Ա

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 6

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ԻՅԼՈՒԼ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԷՎԻՅԷ

Մաթպոլաթ միւտիրի սաաւ տէթլու Մաճիտ պէյ հազլէթլէրի թիւրքի զազէթաւնա պիր մէք թուպ եազարագ, Ֆուստ բաշանըն վասիլէթնամէսի սէրնամէսի իլէ Լէ վանթ Հէրայտտա տէրճ օլունան պահ սըն, տիւզմէ պիր շէյ օլտուղունու, վէ քէնտիսի Ֆուստ բաշանըն եէկէնի վէ Մաթպոլաթ միւտիրի պուլունտու զու հալտէ, անըն րէսմէն ճէրհ ու թէքզիպիսի վազիթէսիստէն խուկի նի պիլտիրմիշ տիր :

— Ֆրանսը սէֆիրի Մ. Պուրէ նին աղըր խասթա օլտուղու թիւրքի զազէթաւնա օգունմուշ տուր :

— Պու կիւնլէրտէ կէօրտէզտէ պիր հարիգ զուհուր իտէրէք, 325 խանէ, 315 տիւքքեան, 5 ճամի, 2 համմամ, 3 խան, 3 բազար 2 մէք թէպէ մէսճիտ եանըպ, եալընըր Բուճ մահէլլէսի գուրթուլմուշ օլտուղու իզմիրին Լաբարսիալ զազէթաւնա օգունմուշ տուր :

— Իշիտիլտիլինէ կէօրէ, իզմիր տէ Գասապա տէմիր եօլլարը գում բանեասը տիրէթթօրլարը թարաֆըն տան, շայէտ հաշմէթլու Ֆրանսա իմ բէրաթօրիշասը հազլէթլէրի իզմիրէ կէլիր միւլահազասը իլէ, րիւքիւպ լէրինէ մասսուս օլարագ միւքէմիլ պիր վակօն ինչա իտիլէճէք օլտու ունտան, տիւնկիլ, թէքէրլէքլէր վէ էտէվաթը սայիրէսի ինկիլթէրրատան կէօնտէրիլիշ վէ իգթիզա իտէնթալս թալար տախի գումբանեայի մէքքիւ րուն տէսթիեահալարընտա եաբըլաճագ արը :

— Սայիր վիլայէթլէր միսիլու

պու տէֆալտախի Այալն վիլայէթի ճանիպիստէն պիր թարաֆը թիւրքէ վէ տիկէր թարաֆը Բուճա լիսան իլէ Այալն նամըլա պիր զազէթաւնա զուհուր իթմիշ տիր :

— Պիր միւտտէթտէն պէրու է տիրնէ վէ ճիվար մահէլլէրինտէ հայ վանաթ խասթալըր զուհուր իթմիշ օլտուղունտան, պունուն տէֆի չա րէսի իշիւն էտիրնէ վիլայէթի ճանի պիստէն միւլապարըրթլարա կի տէն թէնպիսի իւկէրինէ թուլունան թէտապիրտէն տօլայը շիմոիլ իք մէք քիւր խաթաթալըրն քեամիլէն միւն ֆի օլտուղու իշիտիլմիշ տիր :

Կէչէնլէրտէ իւսկիւտարտա ի ճատիլէ նամ մահէլլտէ, պիր էրմէնի, եէհուտի մահէլլէսիստէն կէչէր ի քէն, հէն նասիլ իսէ, եէհուտիլէր պիր գաշ քիշի մէրգումուն իւկէրինէ պիրիքիպ, պիր վագըթ տէօյտիւք տէն սօղրա, կէօրիւնիւք քի, խըրս լարընը ալամատըրըրնտայն վէ քիմ սէ իշիթմէսին ինթիրագը իլէ եէհու տիլիք օլան պիր եէրէ կէօթիւրիւպ, օրատա տախի էյիճէ թէքէլլէմիշլէր, վէ տայագը իշիտէն եէհուտի օրայա գօշուպ, քէնտիսիսին տախի հիսսէ մէնտ օլմասը նիլէթի իլէ հէրիֆին պաշընա էլլիտէն զիյատէ ատէմթօր լանմըշ, վէ էօլիւմ տէրէճէսիստէ տէօյ միւշլէր վէ սօղրատան հիւքիւմէթ իւսթէ եէթիշիպ, պիր գաշընը էլտէ իթմիշ իսէ տէ, եէվմի մէքքիւրուն ֆէրտասը կիւնիւնտէն պէտէն պիր գաշ կիւն, խիյանէթիստէն նաշի էր մէնիլի տէօյէնլէր պիրէր պիրէր արա նըլմըշ, վէ սէօյլէնտիլինէ նազարէն օթուզ քիշիտէն զիյատէ ատէմ թու թուլմուշ վէ իսթիլթաղարընա պա գըլմըշ տըր :

Մէրգում ատէմին գապահաթը

օլոպ օլմատըրընը պիլմէյիլ, լաքին ֆիլ շիպը պէօյիւք պիր գապահաթը տախի օլմուշ օլա, եէհուտիլէրին պու խայիլիլի մէտէնիլէթ վէ ինսա նիլէթէ մուղայիր պիր հարէքէթ օլ տուղունտան հիւքիւմէթ թարաֆըն տան միւլապաթ օլունաճագլարը մէ մուլ տըր :

— Բաղար իրթէսի կիւնիւ, հու զուրու հաղրէթի թաճտարիտէ Հիւն քեար իսկէլէսիստէ պիր աքէր եօգ լամասը իճրա իտիլմիշ վէ ինկիլիզ սէ ֆիրի Մ. էլիթ ճէնապլէրի տախի հազըր պուլունմուշլար տըր :

— Տէրսաատէթ Ֆրանսը սէֆիրի Մ. Պուրէնի պէօյիւք օլլու Մ. Ալ պէրթ Պուրէ, մատամասը իլէ պէրա պէր կէչէն ճիւմաա կիւնիւ փարիստէն Սթանպօլա միւլապէլէթ իլլէմիշլէր տիր :

— Այա Սօֆիա մէյտանը, քի իւշ թէրաֆտան տախի կէնիլլէթիլմիշ իտի ճամիի շէրիֆին ճէնուպի թէրաֆընը գաբանան պիր թագըմ էսկի պինա լար կէչէնլէրտէ հէտմ օլունարագ տա հա զիյատէ կէնիլլէնմիշ, վէ տիւքիւ չա պիր մահէլլ օլմուշ տուր : Ճի նիվիզ վագթիստէն գալմա պու էսկի պինալար հէտմ իտիլտիքտէ, էսկի պիր տուվար իլէ պիր տէ գաբու պուլուն մուշ տուր քի, օրատան Այա Սօֆիա ճամիի շէրիֆին սօղրու պիր եօլու վար իմիշ :

— Կիրիտ իսթիլալը սէպէպին տէն ճէղիլէտէ խարապ օլան հիւքիւ մէթ տայիրէլէրի վէ մահպուսանէլէր եէնիտէն ինչա օլունմագտա օլուպ, Սֆաքիա նահիլէսիստէ քի շիմոի Սուլթանիլլէ թէսմիլլէ օլունմագտա տըր, չօգ պինալար եաբըլլըյօր, վէ վէ վէրկիլլէրճէ թէնգիլաթ վէ վագթ լարճա տախի իսլահաթլար իճրա ի

տիկյոր: Կիրիս վուրի տեվլեթու
էօմէր Ֆէվզի բաշա հազրէթլէրի,
ինչա օլունմագ իւզրէ օլան պինալա-
րա նէզարէթ պոյունմագ իւրն
Սուլթանիյէյէ (Սֆագիա) կիթմիշ
վէ Լաշիթ հասիյէսի միւթասարըթը
սաստէթու Գօթաքի բաշա հազրէթ-
լէրի Հանեայա մուվասէթլէրի կիթմիշ
տիր:

— Լէվանթ թայմըզտա օգունտու
դիւնա նազարէն, տախիլիյէ նազարէ-
թի թարաֆընտան վիլայէթլէրի վա-
լիյէրինէ պիրէր թահրիրաթը ումու-
միյէ իրսալ գըլընարագ Գ մահքէմէ-
լէրնէ պազը իսլահաթը ճէտիտէնին
իւրապը Էմիր Էնուրուլմուշ տուր: շէթ-
լէ քի, միւտտայի վէ միւտտայիլէյի
իւթիդա իթտիլի հալտէ թարաֆըն-
տան պիրէր վէքի նասպ իտէրէք,
կէրէք վէքէպէթ վէ կէրէք Էնվի-
յէ ազճէլէրինէ Էօտէյէճէքլէր տիր:
Վէ մէկարիֆ տախի մահքիւմ օլաճագ
զաթ թէրաֆընտան թէսվիյէ օլունա-
ճաղընտան, մուվագզաթ սուրէթտէ
տափանըն ֆասլինէ յոէկին վիլայէթ
սանտըղընտան բէշինէն Էօտէյէճէք
տիր: Պունտանտա գաթի նազար,
հիւքիւմէթ թարաֆընտան միւտտայի
վէ միւտտայիլէյի պիր քեաղըտ
իւզալաթըրըլըպ, տափանըն ուզան
մասըլա զայիտ մէսաքիֆէ տիւշար Գ
լունմամագ իւրն պիր վատէ կէօթէ-
րիլէճէյի վէ պէյան օլունան վատէ
կէչտիքտէ, կիտէն մէսաքիֆէ հաքիւմ
վէ մէմուրին մէսուլ օլուպ, մէաշլա-
րընտան ալը գօնուլաճաղը Էմիր ու
թէնպիս պոյունմուշ, վէ իշպու գա-
րար Շուրայի տեվլէթ մէճլինիտէն
թահսին պոյունմուշ վէ իւրապը տա-
խի քեաֆիէի վիլայէթ վալիլէրինէ
Էմիր օլունմուշ տուր:

— Պէյօղլունտա Անարատ Յզուլ
թիւն նամ էրմէնի Գաթօլիյի քիլիսէ-
սիլտէ հաշմէթու Յրանսա իմբէրա-
թըրիշաթը հազրէթլէրի իւրն իւրա Բ-
լունան հազըրըրըլար հէման պիթմիշ
կիպի տիր:

Իմբէրաթըրիշայի միւշարիլէյի
հազրէթլէրի, քիլիսէյի մէքըրտէ
թադտիս օլունմագ ճայնաթըր Պա-
տարագտա հազըր պոյունմագըն-
տան, միհրապըն Էանընտա գըրմըզը
չուհա իւզէրինէ ալթուն իշլէմէլի

Յրանսա սիւհան արմալարը իլէ միւ-
զէյիէն պիր թախթ Էաթըրըլը, վէ
իւզէրինէ տախի պիր Գարագուշ վաղ
օլունմուշ տուր:

Թախթըն Էօնիւ Աճէմ գալըր իլէ Էօլ-
թիւլմիւշ վէ դապտա պոլունան սիւ-
թիւլէր, իմբէրաթըրիշա կէչէճէյին
տէն գըրմըզը շալլար իլէ սարըրըլը
վէ բիւսքիւլէր իլէ թէզէն գըլըն-
մըշ տուր:

— Իմբէրաթըր Նաթըլէնուն խաթ-
թալըր հէնդիտանտա զաղէթալարըն
Յրանմա թախթընը գայիմմագամը-
դը հազըրնտա իթտիլէրի մուպաշ
հասաթ, Էկէր շիտիլէրտէ ֆարիստէ
գըհուրա կէլէն թէսվիթուրար ի-
թիւմաթ իթմէք ճայիլ իսէ, հիւքիւ-
մէթ տայիլէլէրինտէ օլ մատտէ իւզէ-
րինէ ալըլան միւզաքէրաթտան նէ-
շէթ իթմիշ տիր: Սէնաթօ մէճլիսի
գայիմմագամըզ հազըրնտա թէր-
թիպ Նուռնան գանունմալէյէ, ահքեա-
մը միւտտէրէճէսի թմտիլ իլէ Էալ-
գընտա գարար վէրէճէք վէ սէօյէնտի-
տիլինէ նազարէն մէքըրա գանուն-
նամէնին ահքեամընճա, բրէնա Նաթ-
լէն Յրանսա թախթընա իւր Էվլէլ վա-
րիս օլմագ հուզուգունտան մահրօ մ
օլաճագ իմիշ: Բրէնա միւշարիլէյի,
իմբէրաթըրուն վէլիի ահտընա իւ-
րաղը սատագաթ իտէճէյին տայիր
միւզապտէմ իթտիլի պէյանաթընտան
սօղրա տախի պէօյէ պիր թէտպիրէ
թէչէպալիւս իտիլմէսի իլէ, միւշարի-
լէյի սօղրուտան սօղրու պիր հա-
զարէթ օլուգըլ, վէ պու տախի բը-
րէնա միւշարիլէյին խասմի թարա-
ֆընըն տէսիսէ իտուկի աշիքէթը օ-
լուր:

— Յրանսա վիւքէլսընտան պապը-
լարը մէքըրնէն Էօթէյի պէրիլէ տա-
ղըրըլար իտի իսէ Կէ, պազըլարը
ֆորիսէ ալտէթ կիլմիշլէր, վէ պիր իւ-
քիսի Էաղընտա մէմուրիլէթլէրի պաշ-
լարընտա պոլունմագըլար տուր:

— Ալաֆրանկա սեպտէմբըր 25
տէ Պատ սուգալըլը գամարալարը-
նըն քիւշաթը միւնասէպէպի իլէ Կրան
Տիւք թէրաֆընտան իրաթ օլունան
նաթգուն խիւլատոյի մէպի շոհ ա-
թիտէրի վէճ իւզրէ տիր Վէքըրը
Տիւգալըլը Միւթթէֆիդայի Ալ-
մանայի Շիմալիյէ տախիլ օլաճաղը

մէսէլէսի, հէր կիւն ումումուն լիսա-
նընտա պիր մուպահաթ հէթէթի
քէսպ իթմիշ օլտուղունտան, Պատ
Տիւգալըլընը թասալթուրաթը հազ-
գընտա, Էֆքեարլարը թէնվիր իտէ-
ճէք կիլահաթլար Տիւքը միւմայիլէյի
թարաֆընտան վէրիլէճէյի միւնէրէտ
իտի: Շուլգըր մէքըրը, սօն մէճլիս-
տէն սօղրա, Ալէմանիանըն իսլահաթը
միլիյէսի մէսէլէսին պիր գատէմ ի-
լէրի կիթմէմիշ օլտուղունտա, լաքին
Միւթթէֆիդայի Ալէմանիայի Շիմալի
իլէ Պատ Տիւգալըլը մէյանընտա օ-
լան միւնասէպալթըր տօթմանէյի վէ քէ-
զալիք միլլէթլիք տուլղուսունուն
կիւնտէն կիւնէ քէսպի լիտտէթի պա-
յէսինտէ, պիր թիւն Ալէման տեվլէթ-
լէրի թաթըրըլը մէքէլիլինին ինթիշար
պոլունմուշ: Բէսմէն թասալի իթ-
տիքտէն սօղրա, պիր թիւն Ալէմանի-
անըն մուհաֆէզալընմ մախուս օլան
իսթիհքեամաթ հազըրնտա Միւթ-
թէֆիդայի Ալէմանիայի Շիմալի հիւ-
քիւմէթի իլէ իւրա օլունան միւնա-
թաթըն, մէքէլստալըլը մէքէլիլին օլ-
տուղունտա, վէ լիմանըն Էօնմիւ-
մէնֆաթլարընը միւնէրա օլան կէօմ-
րիւք իթթիհաթը մէճլիլինին պիր
պիր իւթթիւնէ թէճէմիւ իթմէսինին
տախի Էիլէ մէքէլստալըլը Էսէրի
պոլունմուշ, վէ պատէհու Պատ
տիւքալըլը օլտուղունտա, Բրուսիա
ուսուլի իւզրէ, քեամիլէն թանդ իմի-
նի վէ շոն վէճ իլէ կէրէք Բրուսիալը
վէ կէրէք Պատ տիւգալըլընտան պու-
լունան տէլիդանըլար, իսթէր Բը-
րունիտա օլուն, իսթէր Պատ տիւ-
գալըլընտա հէր նէրէտէ օլուր իսէ
օլուն, նիլքի ասքէրիյէ սուհուլէթլէ
կիրէպիլէլինէ տայիր պիր ահտնա-
մէնին աղտ միւթթիւթտէն Նուրաթ-
ղընը պիրտիրմիշ տիր:

Փարիս 4 հոկտեմբեր	42-35
Գաթնիտը	42-40
Լցնորպ Գօնուլտէ	42-41
Գարանտը	42-48

ԱՍՀԳԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ԴԱՋԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻԹ ԹԻԼՊԷՏՃԵԱՆ
ՍԹԱՆԳՈԼՏԱ ԶԲՆԷԲ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-
ՄԷՐՈ 45
ՃԵՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԱՆԵՍԻՆՏԷ